

1778. 364

Koli-ramat.

Koli-ramato essimenne jäggo.

A B D - ramat.

Se ramat mässab nenda pogitud
5 Popp. höbbe rabba.

Talliinas, 1854.

1278.

864.

K o l i - r a m a t.

Koli-ramato essimenne jäggo.

A B D = ramat

Tallinnas,

trükkitud Lindworsi pärrijatte kirjadega.

1 8 5 4.

K. Körber?

Bon dem Eßtländischen Evangelisch-Lutherischen Consistorio wir hierdurch attestirt, daß in nachstehendem Schulbuche nichts wider die heilige Schrift und die symbolischen Bücher der Evangelisch-Lutherischen Kirche enthalten ist.

Reval, Dom, den 11. Februar 1853.

Nr. 193.

Gebhardt,
Assessor Consistorii.

Rud. Hörschelmann, Secr.

Der Druck dieser Schrift wird unter der Bedingung gestattet, daß nach Beendigung desselben der Abgetheilten Censor in Dorpat die vor-schriftmäßige Anzahl Exemplare vorgestellt werde.

Dorpat, den 10. Mai 1854.

Nr. 57.

Abgetheilter Censor de la Croix.

A B D-ramat.

Pissokessed tähhed.

a b d e g h i j k l
m n o p r s f t u w

Sured tähhed.

A	B	D	E	G	H
Z	K	L	M	N	O
P	R	S	T	U	W
<hr/>					
å	ö	ü			

Polikkud sannad.

(kus ilma heäleta täht ees seisab.)

ba	be	bi	bo	bu
da	de	di	do	du
ga	ge	gi	go	gu
ha	he	hi	ho	hu
ja	je	ji	jo	ju
ka	ke	ki	ko	ku
la	le	li	lo	lu
ma	me	mi	mo	mu
na	ne	ni	no	nu
pa	pe	pi	po	pu
ra	re	ri	ro	ru
sa	se	si	so	su
ta	te	ti	to	tu
wa	we	wi	wo	wu

lä lö lü. — mä mö mü. — nä nö nü.

Polikkud sannad.

(kus heälega täht ees seisab.)

ab	eb	ib	ob	ub
ad	ed	id	od	ud
ae	ee	ie	oe	ue
ag	eg	ig	og	ug
ah	eh	ih	oh	uh
ai	ei	ii	oi	ui
ak	ek	ik	ok	uk

al	el	il	ol	ul
am	em	im	om	um
an	en	in	on	un
ao	eo	io	oo	uo
ap	ep	ip	op	up
ar	er	ir	or	ur
as	es	is	os	us
at	et	it	ot	ut
au	eu	iu	ou	uu
aw	ew	iw	ow	uw

äl öl ül. — äm öm üm. — än ön ün

Kolme tähhega.

jah	tal	sel	kök	woi	rut
kas	kät	sep	kön	wok	sui
lai	näp	tek	köt	jut	ful
pak	kel	wet	lok	kui	küt
pap	kep	lip	mok	kuk	püi
pat	kes	mis	nok	kus	püs
sai	mem	pil	nou	mul	pau
sam	met	wil	rot	nui	tük
sap	pek	koi	sök	nut	tru

Nelja tähhega.

haaw	jalg	keel	kurb	müts
hais	järg	kelm	laps	noor

haud	joōk	kirp	laul	saks
heäl	juht	kits	leib	fulg
hein	juur	köht	lind	tark
hilp	kael	kont	loof	tint
hind	käis	körw	maks	waat
hulk	kärn	kuiw	mees	wend
hunt	kärm	külm	must	wihk

Wie tähhega.

allam	illus	öigus	selge
armas	ingel	önnis	südda
ellaw	körge	ohwer	terra
ennam	künal	palwe	terwe
höbbe	lotus	pölli	uhkus
hukka	mudda	pühha	ümber
iluge	nende	rahhe	ulits
jodik	nugga	risti	walle
jöfke	nürri	röwel	warri

Kue tähhega.

aednik	laskma	söbber
ellama	méleto	tüttar
haljas	näitma	uskliek
jänes	öppeta	wärraw
ihkama	pallus	walgus
käpsta	rahwas	woimus

Kolme jaolised.

armastus	pöllotö	öppia
iggawest	süddamed	ohhakas
karjatsed	terwissed	peiopois
maenitsus	äbbausk	saddulas
önnistus	ihholik	sömmerad
orjapölv	mattussed	tulispast

Nelja jaolised.

äbbausklik	lahtilöma	nurjatumad
ellaminne	maialinne	pottiseppad
häddalinne	nikkutama	pohjapoolsed
ihhaldamist	nobbedaste	rippakille
jamsimissed	nörkuminne	sandikodda
kibbowitsad	nodamehhed	wiltakite

Mitme jaolised.

Önnisteggia	römustamisseks
leppitamisse	üllesärratud
armokulutaminne	sönnakuuljattele.

Lind laulab.	Laps maggab.
Qummi fullab.	Pu kaswab.
Tulli pölleb.	Wessi joseb.
Lil öitseb.	Zummal aitab.
Leib ja sool.	Terre lounat.

Päike paistab	Wihm saiab.
Silm nääb.	Körw kuleb.
Jäsa ja emma.	Wend ja ödde.
Ihho ja hing.	Meel ja moistus.
Jummalal koddal.	Paulo ramat.

Kui tö ni palk.	Palluge ja walwage.
Nahho ja rõõm.	Ello ja surm.
O ja pääw.	Hommiko ja öhto.
Silmawessi.	Süddame palwe.
Toit ja katte.	Ust, armastus, lotus.

Laisk laps parsil, hea loeb ramatust.
 Hullo koera eest joose kaigele ärra.
 Hea koer ei joose mitte perremehhe jurest ärra.
 Sälluve, ärra karga metsa pole, hunt wahhib.
 Laps öppi kirjotama, sureks saad, tännad.

Pühhapäwa rie vanne illusti jäalle kirsto
 sisse.
 Liinas uhked maiad, hulk rahwast, suur
 kärra.
 Emma wanna, tüttar noor: ihho illo mun-
 nakoor.
 Kiowi raske, ärra tösta, lapsokenne haiget
 saad.
 Sulg on kerge, tinna raske, hoia ennast
 patto eest.

Jummal nääb kui on pimme, wata ette
innimenne.

Pois püdis kenna linno. Lasse lahti, hea laps.
Linnul puris halle meel: metsas laulab
rõõmsaste.

Lammast wagga, hunt tigge, koer tru.
Kaste hülgab koido walges, lilled Lojat
täinawad.

Haige sures wallus määs, terve aitko töb-
bist meest.

Willi walmis, sirbid kätte, lähme rõõmsast
leikama.

Kannaemma kagotab, kannapoiad piiksuwad.
Linnopessa vägga körges, kalla koddha füg-
gawusses.

Wanna Pea auusta, hallid juuksed terreta.

Elma töta ei sa süa: rikkaks sada ärra püa.
Kes waest meest aitab, se laenab Jummalale.
Jhhowarra hoiad, hingewarra fautad.
Pühhal päwal olle pühhas koias.

Ello ürrikenne, surm äkkilinne, kohhus
iggawenne.

„Jodikud ei pea taewariki pärrima.
Rõõmsat andjat armastab Jummal.”

Waestele kulutakse armoöppetus.
Peab ollema üks karri ja üks karjane.

Andke Jummalale, mis Jummala pärralt.”

Lühhikessed sannad.

A.

Aed, äär, äi, äm, aeg, ait, ais, auf, aur.

Saab kaswab aia äres. Äi ja äm on sedda istutanud. Minna ei mälleta, paljo aeg a sedda on. Aitas on ued a is a d: kas naad peaksid ka hava puust ollema? Mis sa arwad, Ado?

Ei olle wist, naad woivad kasse puust olla, nenda kui se lauatük, mis toas augo ees on, kust aur wäljakääb.

Kule, kuida läks wenda jutto aiawad. Odde kulab ukse peält, mis naad seäl rägiwad. Tulleb ka liggi, istuwad kolmekeste oue rohho peäle mahha.

E.

Emma, ees, et, ette, emalt, ei, eile,
egga, ennam.

Emmake, lass' minna käin ees. Ma noppin hulk hernid, et sa woid louna keta. Kui finna ikka ette astud, siis minna ei sa neid emalt nähha!

Ei mitte laps, käi agga minno tagga. Sa tallad muido paljo mahha. Eile teggid jubba lähjo omma jooksmissega. Egga sinnust ommeti noppiat ei sa. Lähme nüüd koio. Jubba küllalt, ei olle seks korraks ennam tarvis.

Wata, kuida läiwad: emma ees, herned tä;
piisöke Ello tagga, herned suus.

S.

Issa, istus, jälle, immelik, illus, ilm,
inglid, innimesed, ihho, iggaw.

Wanna issa istus oues pingi peäl, pölletas pipo, leikas rehhapulke. Kui jälle üks walmis, piisöke Türi wöttis hoida. Küssis: „Wanna taat, tänna on ni immelik illus ilm, ja sinna seie otama, wist tullewad inglid taewast warfi innimeste le woõraks, watama, kui hea ello stin on.“

Wanna issa wastas: „Minno ihho wässind, hingel i g g a w odata. Parreminne lähhäksin minna inglitte jure, watama, kui kallis ello neil seäl on.

Rehhapulgad said walmis, rehha pandi aita. Süggise wötsid teised sellega logo. Wanna issa wässind kehha maggas surnoaedas risti al rahholikult. Linnoeksed laulsid puolste wahhelt üllewelt mahha.

D.

Ödde, onno, otse, orras, ounad, öhto,
öied, orraw, oksad, otsas.

Otto olli pahha pois, Läksid öega onnole küllasse. Pool wersta maad otse orrafse penart möda. Onno andis ouno. Öhto tullewad koio pole. Õel teises käes öied ja lilled, teises käes kenna oun, Ottul suur kaddaka lep

kä. Läksid wanna männa alt möda. Orraw wahhib üllewelt, hüppab ühhest oksast teise.

Pois ütles: „Anna oun, ma wiškan orrawa mahha.“ Odde ütles: „Ei ma tahha!“ — läks eddas. Pois joostis järrele, kiskus väggise ouna öe käest ärra, wiškas kiuwiga orrawa järrele: se läks kermeste ülles. Siis ta pistis ouna suhho. Sel wessi filmis. Issa kulas järrele. Ottule sai witso. Tüt otsas.

U.

Uhke, uur, üks, uus, ümber, ütles, ussin, ülle, uks.

Jula olli kirjotaja uhke tüttar. Issa ostis Judi käest pissokesse tinna uri, klaas peäl, kaks nõäla numre laua peäl: agga rattast mitte üht ainust sees.

Jula tulli omma uriga saunanaese lastele head kingitust näitama. Einnatük rippus paela otsas kaela ümber. Wöttis uri kaelast ärra, ütles: „Waatke, mis minnul on. Teil polle ühtegi tunniarro.“

Saunalaps ütles: „Meil on kük öse, päike päwa.“ — Jula wastas: „Mis sit se on. Agga wata minno uri. Ma näitan teistele ka.“ — Astus ussinaste ülle uksse. Nur koi wasto ukse lingi: kripst klaas katki.

Jula nuttis. Üks klasitük läks peusse. Verri wäljas. Kallis kingitus katki. Reit uhke lapse lotus läks tühja.

Saunanaese kük laulis elledaste. Väike paistis förgelt mahha.

H.

Haige, härg, hal, hunt, hästi, heinad, hirm, hind, hiir, homme.

Haige härg maas, halli hundi fistud, ei tahtnud hästi heino süa. Perremehhel hirm, et ta ei surre; mäksis kalli hinn a. Hiir pilkas härga: „Miks sa ei wata ette? Sul on jo kül sured silmad Peas!“

Härg ütles: „Mis tänna juhtus minnule, woib homme tulla minnule.“

Teisel päeval kas panni hire nahka. Härg sai jäalle terweks.

K.

Koer, kaew, kas, küüs, kael, kep, kits, kük, körw, käp.

Koer aukus kaewo äres kassi peäle kurjaste, kassi küned koera silmi, koera hambad kassi kaela.

Pois lõi omma keppiga ühhele ja teisele. Kits siis ütles kükke wasto: „Parras, et naad peksa sawad, miks naad ikka tüllis ka, ei woi rahhus ellada.

Koer siis ütles kassi körwa: „Anna omma käp se peäle, et keik riid on otsas nüüd, unustud keik wanna süüd.“

Kas ei annud käppa se peäle, töstis hirmast omma heält. Koerakenne rahhul käis, kassi südda wihma täis.

L.

Laps, lin, laat, lint, laud, laul, leib,
look, lehm, leht.

Pissode laps sõi linnna saia lada poe förwas, watab, mis illusad kirjud lindi rippuvad seäl poe laude peält mahha.

Pimme sant laulis. Laps ütles: „Säh, sant, sõ sinna ka walget leiba.“

Öhto wannemad tahtwad koio miina, lada lärra lähhääb ka jubba wähhemaks. Ei lapsolest kussagi. Küll naad küssivad üht ja teist. Keik muido. Üks seab looka, teine seub lehma. Üks katsub püssi lukko, teine wahhib ramato lehti.

Pissode laps jänud poe förwa kaupmehhe kaera kotti peäle maggama: jubba pimme kä.

Sant lähhääb möda, poisike weab kätpiddi. Sant laulab, laps ärkab unnest, nuttab: „Kus taat ja mäm?“

Sant tundis häelest ärra, töstis sülle, ja hüdis waljuste: „Kus ollete? Teie laps on siin!“ — Teised mehhed juhhatacid lapse wannemad jure.

Need andsid sandile peo täie waskrahharömo pärrast. Sant laulis kenna laulo, tännas Jummalat peäle, ütles lapse wasto enne lahkumist: „Jummalaga, lapsode, taewaissa tai-

meke, kaswa temma römuks ülles, inglid kandko
ommas sülles, sinno kallist hingekest tännapääw
ja iggawest."

M.

Madli, marjad, ma, moisa, maia, mag-
gust, mäe, männa, metsa, müüt.

Madli noppis laupä öhto marjo sure
korvi täis, ei ühtainust pistnud suhho, otsis,
watis, noppis, käis: „Ma wiin öppetajale,
kingib ramato minnule.”

Polnud kaugel firrikomois, maia paistis
perresse, lambad wötsid magust rohto, tüdrük
kandis marja korvi, aknad lahti, orrilatte heäl
tulli vasto temmale seält.

Astus tuppa, terretas, andis marja-korvi
kätte. Öppetaja wöttis süa, pärast kappi ukse
lahti, ütles: „Karjalapsõke, säh sulle karjalaste
ramat.”

Madli tännas, ruttuste jälle omma karja
jure, istus mäe kingo peäle, wanna männa
marjo alla, lambatalled metsa äres, lapse
süddha sures römus.

Müt, se wöttis kaewata, pistis ninna
mullaast wälja, rutto jälle augo sisse, ei ta taht-
nud walget nähha. Madli ohkas raskesti, möt-
les maia perre peäle.

Madli perres pimmedus, issa, emma, wennad,
öed, sullased ja ümmardajad, ei ühtainust ärra-
tud. Naad ei holind luggemissest, eggasallind
lauloheält. Pühhapäval firriko fellad hüüdsid

nenda halledast: „tulge wötké ellowalguſt;“ — nende körwad kaugel ärra, öhto körtsis lust ja kärra.

Wagga tüttarlapsoke piddi nago palja jallo nöggestest ka läbbikäima.

Jummal satis ingli taewast, peästis Madli keigest waewast: temmal nüüd seäl kori peäl iggawenne römoheäl.

N.

Noor, naene, nimmi, Nedo, näitis, näggo, näddal, noot, nuttis, nael.

Noor naene, nimmi Nedo, näitis omma lapse kenna näggo külla rahwale, ütles: „Waatke nüüd, mehhed, næsed, kel agga filmad Peas on, kas on kellegil ni illus. laps, nago minnul on?“

Nemmad ütlesid: „Ta on kui rosilil, mis õitseb rohhoaedas, ja annab omma magguſt haiso tunda.“

Näddala pärrast kukkus lapsoke jökké, waus pohja, mehhed tömbasid nodaga surno-kehha wälja, wisid emma kätte. Naene nuttis ö otsa, walwas surno lapse jures.

Küllalised tullid teisel hommikul, pallusid: „Näita ommeti weel ükskord lapse näggo, enne kui sa mulda panned.“

Emma pühkis filmi, lõi naeltega firsto-kane linni, ütles halleda heälega: „Kül paradiisis sate nähha, seäl parreminne paistab ta; mo rosililleke on läinud, seäl iggaweste õitsema!“

P.

Pruut, pulmad, paljo, perre, pois, padda,
pudro, püt, pea, paddi.

Prudi pulmad, paljo perret, woörad kaugelt, roga küllalt. Peter pois läks paia jure, pulma pudro katsuma.

Wanna eit kül felas kangest: „Kassi ärra, mis sa tilled, minne mäele teiste jure, eggas sinna ilma jä!“

Pois läks wälja kögi tahha. Wanna eit läks püttid toma. Peter rutto paia fallale, pistis näppo pudro sisse: „Oh sa soggel! Oih, mis wallus!“ — karjus, kargas, kögist oue.

Öhto teised pulmalised röömsast laulsid elledast. Poissike seäl külmas kambris üksi. Pea padja peäl: sured willid käe külgese, külta nuttis halledast. Ei ta sanud öse mata, ei ta sanud pruti saatma.

Rummal teggo pea tehtud, waewab kaua aega meelt, mittokord on sedda nähtud, jäääb ka eddespiddi weel.

R.

Rätsep, rahwas, rided, riidlema, rökima,
rubla, raaw, rohhi, rutto, romama.

Rein olli tark rätsep, keik külla rahwa rided temma tehtud. Muido wagga kui lammas: kui mäelt tubba soe, riidles ja rökit kui loukoer.

Ostis linnast sinnist kallevit, kuendibid ja ömblusse nöälad, keik kõkko kümme höbbe=r ub la eest. Allewi kõrtsis üks sutäis, mötles, arwas; pääraast kõter wina, wimaks puddel öllut peäle. Hakkas wanduma, mis hirmsaste. Kõrtstiissand lükkas ukfest wälja, riiv ette.

Söidab läbbi metsa, süggaw liiw, (seal kus te kallab ärra sure posti tee peält wassafut kät kallevi wabriko peäle). Jubba noorskaa sällili maas wankre peäl. Ku paistab, tähhed hülgawad. Höhbosse lomakes sel nälg, pörab rawi pole rohto föma. Korraga prauht ümber. Mehhe Pea kiwwi wasto, werri jooleseb möda pallet. Joobnud mees kui sigga magab rawi mudda sees.

Harjaostja tulleb liggi, watab, wahhib ümberringi, ütleb: „Se kallen fölbab mulle kirriko rideks, oih nöbid, nöälad ka jubba jures: Tummalaga, joobnud mees!“ — Läks rutto eddasj.

Teisel hommikul pärwa tousa aega rätsep romab rawist wälja, vörub silmi, otsib omma kaubaasja, ei ühtegi; hakkab nutma: „Oh minna waene, kes kurjateggia on sedda teinud!“

Pimanaene lähhäb omma wankrega linn pole, ütleb: Mis on läinud, se on läinud, armas wiin on sedda teinud.

S.

Sant, suits, saks, sai, saun, su, film,
seep, siid, suk.

Sohwia olli laisk tallorahwa tö peäle,
mötles: „Mis waene sandiello se on siin

suitso toas. Mul on saksanimmi, moisapreili ristiemmaks. Must leib ei kõlba minnule, woin ka kord liinasaia katsuda.

Laupä öhto pessi sauna s suud, silmad sebiga puhtaks; pühhapä hommiko siidirättit kaela, walged sukkad jalga, hüppab kui arrakas ülle linna kiowisilla uhkest ja rõömsaste saksa kohta otsima, öse, maggas jubba sakste maias kennas toas.

Kolme näddala pärrast astub tassakeste, mittes ja ulludes, jälle festfammast kiowisillast ülle. Olli praego omma passiramato sanud nahha peale.

Sohwikenne piddi jo ommeti ka rohhelisse kallewi kappotit kandma, nago teised linna tüdrukud. Marrastas omma sakste käest kolm hõbbe lusikat, pakkus kullaseppale müa. Se mees tundis kohhe ärra, temma omma tehtud töö, andis kohtule ülles.

Sohwile sai kolmkümmend ropso witsu, radihone treppi peäl. Wanna sersant moistis wallo anda.

Jummalaga liinasaiad! Sohwikenne koio pole.

L.

Talgud, tansi, tubba, tolmo, tagga, teine, touse, tüdrük, tarvis, tulle.

Küllas sured talgud. Torropilli armas heäl, violit ka kuulda seäl. Tomas tansi b Lioga. Tönnis Trino tagga järrele. Tannil hüppab Trutaga. Tubba tolmo suitso täis.

Pipo hästi pölletatse, wina rohkest pakkutatse, öllut tagga järrele. Kül naad wötsid pole öni karrata ja möllata.

Leisel påval wanna emma hüab: „Touske tüdrufud teised keik jo koio läinud, mis siis teie odate?“

Ei naad waesed sanud tousta, oksendasid, pihherdasid, Pea haige, rindus pistab, köht ja selg ning käed, jallad, keik on tullist wallo täis.

Mäddal otsa nemmad waesed woöras maias pitkali. Perremehhed wihestasid, lastsid lahti, wötsid teisi, saatsid käsko ütlema: „Polle tarw is ennam tulla, ootke jälle talguid!

W.

Wihm, wars, wärraw, wahhib, wanna, watab, wok, willad, woi, wöttab, waht, wennad, wörk, witsad, wisud, wö, Willem, warfi, wasto, wiimne.

Wihma tulli sorrinal mahha, nago varrest. Saksa troska pörab ouewärrawa astsisse. Üks laps wahhib läbbi akna. „Oih hea, wanna herra. Ma tunnen kül. Ta andis mulle ükskord saia, ma wötsin wärrawa lahti, se sui, kui temma poeg Kikkiperre soos tedred lastis. Suur funninga peälük, ja wisud jallas, kui ta siit mödaläks jahhi peäle soosse. Ei neil sakstel polle ufkust ühtegi.“

Wanna halli peaga lahke mees astub tuppa, mantel tilgub agga wet, ütleb: „Terre lounat, head innimesSED, kas lubbate ullu alla tulla.

Mul on hulk pabberid liggi, sawad märjaks,
sinur kahjo."

Perrenaene pallus mahha istuda pingi peäle.
Saks w a t a b nende tööd. Emma fedrab w o f f i,
wannem tüttar kraßib w i l l o , teine lööb w o i d,
kolmas w ö t t a b w a h t o leme peält. Wennad,
üks koub w ö r k o , teine palmib paio w i t s t e s t
kõrvi, kolmas teebs wi i s k u s i d. Tüdruk kooib
kirjo w ö ö d. Perremest polle koodo, moisateul.

Herra pistis siggari (ehk tubbakarulli)
suhho, piisote wiks pois Willem war si tuld
toma ahjust.

Wihm olli taggasí jänud, pääw paistis
jälle selgeste. Wanna lahtek saks ütles perre-
naese w a s t o : „Kas teate, mul on nenda hea
meel teie tööst ja tallitamisest, et lubbage, ma
tahhan teie lastele nattokest saiarahha kinkida."

Perrenaene andis herra käele suud, ütles:
„Olge terwe lubbamast."

Herra andis igga lapsele 10 koppikat höb-
bedat; tüdrukule 20 koppikat; perrenaesele ühe
wanna Kadrina taaldri, surem kui höbberubla.
Jättis Jummalaga, astus troska peäle, jubba föitis.

Keige perrerahval rööm. Wannem tüttar
ütles: „Jummal önnistago temma te reisi täenna-
pääw, ja kui ta wi i m n e tunnike tulleb." Tüdruk
ütles tassakeste: „Se sündko nenda:
Amen."

Pissoke sed kirjotusse tähhed.

a b d c g h i j k l

m n o p r f s t u w

ä ö ü

Sured kirjotusse tähhed.

A B D E G H

I K L M N O

P R S T U W

Poiste nimmed.

Ado. Hans. Jaan.

Jürri. Karel. Maddis.

Mart. Mihkel. Tomas.

Tõnnis. Adam. Andres.

Kustaw. Hindrik Ja-
kob. Juhhan. Josef. Otto.

Hannus. Laur. Mats.

Pert. Peter. Pill.

Rein. Tüt. Willem.

Tüttarlaste nimmed.

An. Eva. Kadri.

Kai. Liso. Madli.

Mai. Mal. Marri.

Rööt Anno, Ello Jula,
Leno, Tiö.

Weel on sakste meeste- ja naesterahwa nimmed,
mis ka monned tallorahwawannemad sõwiwad omma
lastele panna: agga meie ei arwa fest ühtegi, waid
panneme sedda ufkusseks. Iggal linnul omma laul,
ja iggal rahval ommad nimmed.

Näddala päwad.

Pühapäään, Esmaspäään,
Teisipäään; Kesknäddal,
Seljapäään; Reede, Lau-
päään.

Kude nimmed.

Keäriku, Küündlaku,
Paastoku, Pürriku, Lehhe-

ku, Janiku, Heinaku, Lei-
kusku, Mikkliku, Rojaku,
Talweku, Iouluku.

Tähtpäwad.

Tönnisepäään. — Küün-
dla, ja Maddisse päään. —
Wastla, ja Paast-Maria
p. — Kärjalaaskmisse, ja
Künnip. — Woltri p.
— Janip. — Heina Ma-
ria, Karusse-ehk Marreti-

ja Jakobi p. — Laurisse,
Rukki Maria- ja Pärsti
p. — Matteusse ja Mikkli
p. — Hingede, Mardi,
Kadri- ja Andresse p.

Nelli aasta ossa.

Kennvade. Sui. Siigisse.
Talve

Rohtude ja wilja nimmed.

Herned. Läätsed. Oad.
Kapstad. Kalid. Kai-

rid. Käerad. Odrad. Ruk-
kid. Kissud.

Pude nimmed.

Haab, Jallakas, Käddä-
kas, Kask, Kuusk, Mänd,
Paio, Pärn, Pihhelgas,
Saar, Sarrapu, Tam,
Tommingas, Türnapi,
Wahher.

Linnud.

Warblane, Peäfokenne,

Leoke, Kanna, Hanni,
Part, Arrakas, Kul, Ö-
kul, Kotkas, Warres,
Ronk (ehk karen,) Pu,
Fedder, Meigas, Lagled,
Luiked, Kurred.

Kallad.

Räimed. Heringid. Rä-
busfed. Purrikad. Ahne-
nad. Särjed. Wimmad.
Angeriad.

Lomad, kel nelli jalga.

Hir, Rot, Kas, Koer,
Lammas, Kits, Lehm,
Hobbone, Rebbane, Hunt,
Karro. Pödder.

Nelli asja, mis iggalt poolt leitakse.

Ma ja wesfi. Tuul ja
fulli.

Nelli asja, mis mitte iggalt poolt ei leita.

Waskrahha. Hobberahha.
Kuldrakha. Pabberrahha.

Kirriko ammetid.

Kirrikomees. Woormunder.
Koolmeister. Köster. Öp-
petaja. Praus. Piiskop.

Sured pühad.

Joulo. Lihhanööle. Kelli-
pühhi.

(Küllaleib I jaggo.)

(Lastele järrele kirjotada pliatsi pulgaga ehk sulle
ntiel is otsaga pabberi lehhe peale.)

Jolle mees wahhetab peo täie
kulda peo täie mulla vasto.

Tuppel ehhitakse, mõõk jäüb
rooste kätte. Ihha kallis ridis,
hing fandi hilprudes.

Sadan pannet munna fid-
dame pesasasse, et see läbeab
nõrgomaddo välgatullemata.

Kui puudja mettas juba
ühhest sivast on kinnihakka-
nud, siis on ka linnokeskel
varsi ots kä.

Pisokessest august läbbi tul-
leb wesfi sisje, nimaks naub
juur laew pohja.

Meie ellopänad lähwad ruttö-
mööda, nago warri, ja kauvad
ärra, nenda kui suits kaub.

Sep taub rauda, ni kaua kui
ta kuum on, saab ta külmaks
läinud, siis ei hakka ennam
hamer peäle.

Turm kisfub mitto partust-
poõrmatta meest ni äkkiste
sütilmaast ärra, nago jõe wo-
lis wesfi wib furnud kalla
ruatto eddasi függava sure
merre pohja.

Kui meie parto himmud
jaakfid ka haamriga purruks
peksitud, agga siiski wanna
parto juur jäät ikka sisje.

Wannal mehhel feisab furm
filma oes, norel mehhel käib
furm felja tagga.

Offego mesfilasfed ellawad
lilledofees, nenda wagga hinge
mötted ellawad taewarikis.

Mis agga lubjatud sein on,
se tulleb mahha, agga mis
kindel müür on, se jäääb
feisma.

Jämmaida nule olgo kange-
madhobid, enne kui ta mahha
tulleb.

Hea laps ei falli mitte, et
temma isfa ehk emma teotakse.

Wib olla, et lauad on jubba
jaeweskil teigatud, kuust finno
furnokirft peagi valmistakse.

Surregem enne furma, et
meie furmas ei surre.

Riſt aiab palnile, ſilma-
wesi pannib poļwed mahha,
ja kurb meel wottab ramato
lahhi.

Jumimala fanna on peget,
kelle feest meie omma rojusse
märgid ſamenähha ja tunda.

Ei ühheft hobift tulle pu
mahha, egga ühheft palwest
inglitte näggi.

Se on hirmus asfi, kui ihho
kohhe, ja hing vilto, ehk kui
kenna pallenäö al ellab huk-
kalaïnud naim.

Tüddametlik palve on wötti,
mis Tummala warrandusse
laeka lahti wöttab.

Meie mällestus on kui rehhe
joäl, kuft hei willi kukkub
läbbi, agga kökkad jäwäd fisje.

Pühha waim on kui puhhas
suike, mis ommad jallad ei
tahhaks rojase kohha peäle
mahha panna.

Meil on jo teäda, et se ma-
ilma füüsotubba ei olle meile
jädanaks asjameks antud.

Ristiünnimesfe wimfed teud
peavad parremad olla,
kui temma esfimesed.

Mis on need seäse riistmisföd,
 mis juu meid waewawad, felle
 igganavesje auu wasto, mis meile
 seäl peab ilmutud fama.

Waimoello jires on se luggu,
 et kes seisma jäääb, se hakkab
 jubba taggasi poörma.

Midda rohkeminne lind
 fulgi jaab, sedda kõrgeminne
 jaab ta lennatud.

Sinno ellonäike on juba
ohito pole raunud, ja surm
kustutab sõ küündla ärra,
enne kui arvad.

Panne igapään ommad
teud soöla sisje, ja soöla
neid hästi läbbi, nago nisso
soölutakse.

Kui Jummal panneb om-
ma kät meie selja peale, siis

pangem meie omma kä^t om-
ma ju peäle.

Warrastud leib on esfiotfa
kü^l hea, agga nimaks lähhäb-
ta nago kinniks fuis. Wata-
ette, us sambla fees, ja
maddo poofas.

Meie suddame ämber on
Jummala armule ni hirm-
faste ärrakuivanud, et ta ei

pea sedda Jummala armo-
net ennam kinni.

Luggematta lapsoke ütleb
küü: „Isfa, emma käskis!”
aga luggend inninenre peab
isfe teädma, kuhho ta astub.

Küllaleib II. jaggo.

Kas mudda peab muddaga
ärrapesfema? Eks ta fuis
lähha” veel mustemaks!

Kui jo süddames ep olle
halledat meelt, siis ei pea jo
siis ka mitte konna fanna
ollemas.

Aega ei ja poest osta, ei ka
müda ladal; saab ta kord
käest läinud, ei so kegi taga-
gasi! Selle peäle möötle ka.

Sinno laew on juba äre
tasfa net täis, miks ja siis ei

hüa felle pole, kelle wää alla
ka suul ja merre peanad
heitma.

Rahwaks wahhib öisfates
omma ohhakaid; ei ta kule
palludes paradiisi lauloheält.

Kui jo ello tunnikel furmas
jubba seisma jänud, ei siis
anta sulle aega, mitte musta
küne wäärt.

~~Keloga tappetakse ka nai-moello, ja filmaga rikkutakse ka abbiello.~~

~~Kes hobbese warrastab on warris, aga kes waljad no-taab on ka warris. Sepärraast ärra rägi mitte ennam: se on pisfoke pat!~~

~~Mailma roõm on kui veetilk ämbri külges: Jummala rahho on kui otsata merrenvesi.~~

Mailma ellõ on tõrnuküunal
keskõõse: waimo-ellõ on näna
paiste louna aego.

Maia täis kulda ei võtta
peo täit kurbduft süddamest
wälja.

Meie füdda on ni walmis pah-
ha nasto võtma, kui sael tuld,
ja wahha pitterit, kui käsn
vet, ja leht sinti.

Pabberist kliisiteraud sein
ei hoia mitte furetükki kuli
wasto; ja ilmalik rikkus ei
kustuta mitte kurja naimo
fullifid noli.

Meil on taewatood tehha, se
ei anna aega, mailmaga
rõmus olla.

Ikkaparrem wähhema selt-
figa taewasfe lada, kui fure-
ma hulgaga põrgusfe minna.

Argipääl minne Martale
abbiks maiatööjures: pühha-
pääl olle Maria Jelisseimees
kirriko see peäl.

Kui armastus panneb jal-
lad käima koggodusse koia
pole, siis se te on peagi ärra-
käidud eddasi tagasi.

Kes kitlast närranast
tahhab siseminna, se peab
kummardama.

Mitmel mehhel jadda head
könned, agga mitte ühtainust
head teggo. Lehti küllalt,
wilja ühtegi.

Oh ärka ülles pattro innest,
ja ärraekfind lambatal!

Kui seine pühhapääv on
tulnud, siis maggad wahhest
mulla al.

Kui ja kirjast loed, siis
rägib Jummal finnoga: kui

ja sündamest loed, siis rägid
sinna Tummalaga.

Tulleb mulle pahha mööte,
astun Jesu risti ette; ei se
anna himmo täita, pattro
sülles nalja heita.

Mul on parrem meeljelt, kui
üks innimenne kaebab omma
waeße sündame loo närrast,
kui et ta kaebab omma waeße
ellonilve närrast.

Türelinne mees on rõmus, et
sa enne se meleest ni nägga hea
on; allandlik hing on kurb,
et sa omma teäda ni nägga
pahha on.

Wagga hing jaab risti läbbi
weel waggamaks; agga kurri
hing jaab monnikord felle
läbbi weel kurjemaks.

Sulled lenda nad ütles tule
käte, kuid naub mahha

Ma peäle. Surelinne surus-
telleb, allandlik lõõb filmad
mahha.

Kui innimenne ei kanna
hooldat omma hinget önnistusse
ees, siis on nenda, nago üks
innimenne lasfeks ennaast el-
anvalt hauda mahhamatta.

Mailma rahvas wahhetab
terve viljakandja pu ühhe
ainfa surmaouna wasto.

Kui laps saab ilmale sündinud, siis ta kisfendab varsti ja kui hing saab Waimust sündinud, siis ta pallub varsti.

Wanna moistofanna ütleb:
„Kus Kristus kirrikut kinnitab, kül kurrat kabbelit körva.”

Sanna selletaminne olgopeas, ja käesjo armastus füddames, se on elloru önnistusfeks.

Patellab kül ikka innimesfe
fees, agga innimenne ärgo el-
lago ilmas pasto fees. — Ar-
na järrele, et ja arro jaad,
mis se tähhendab.

Ristivilletus fellerab kirja,
kinnitab usko, öppetab pal-
vet, surretab lihha, pühhit-
eb hinge.

Kui lilleaedas istutud lit-
ted närtfinad, kas olleks kolm

kaeno seä'l aia sees, kui ei ole
kastjat, kuivanad keik ärra.

Sul ei pea mitte uus film,
ehk uus körn ollema, eggas ved
käed ja jallad: waid ja pead
uus innimenne ollema keige
ihho, keige hinge polest.

Keik ilmalik asfi on kui
weenah, kui lendan warri,
kui tühjad testad, kui pör-
randa pükkmed.

Meie hing olgo seälb, kus
tedda veel mitte en olle se
on saewas,) agga ärgo olgo
mitte felle fees, kus ta alles
nüüd on, se on waewas.

Oh ja peaksid jooksma, kui
pödder ülle välja; ja peak-
sid lendama, kui suike ülle
metja; — ikka omma hinge
önnistusse pole.

Meie risti öppetussse wiis peatükk.

Essimenne peatük.

Tummala kümnest kässust.

Essimenne käsk.

Minna ollen se Issand, sinno Jummal. Sul ei pea mitte teisi Jummalaid ollema minno körwas.

Teine käsk.

Sinna ei pea mitte Tummala omma Issanda nimme ilma asjata suhho wötmä; sest Issand ei jäätta tedda nuhtlematta, käs temma nimme kurjaste prugib.

Kolmas käsk.

Sinna pead pühhapåwa pühhitsema.

Neljas käsk.

Sinna pead omma issa ja omma emma auüstama, et sinno kässi hästi käib, ja sinna käua ellad Ma peål.

Wies käsk.

Sinna ei pea mitte tapma.

Kues käsk.

Sinna ei pea mitte abbiello årrarikuma.

Seitmes käsk.

Sinna ei pea mitte warrastama.

Kahheksas käsk.

Sinna ei pea mitte üllekohhut tunnistama omma liggimese wasto.

Ühheksas käsk.

Sinna ei pea mitte himmustama omma
liggimesse kodda.

Kümnnes käsk.

Sinna ei pea mitte himmustama omma
liggimesse naest, sullast, ümmardajat, weiksid,
egga muud, mis temma päralt on.

Mis ütleb nüüd Jummal keikist neist-
sinnatist käskudest?

Temma ütleb nenda: Minna se Issand,
sinno Jummal, ollen üks wågga wihhane Jum-
mal, kes wannematte pattud nuhtleb laste kätte,
kolmandamast ja neljandamast pölwest sadik,
kes mind wihkawad. Agga neile, kes mind ar-
mastawad, ja minno kässud pearwad, teen minna
head tuhhandest pölwest sadik.

Teine peatük.

Pühha st r i s t i u s s u st.

Essimenne öppetus.

L o m i s s e st.

Minna ussun Jummala se Issa, keigewåg-
gewama Taewa ning Ma Poja sisse.

Teine öppetus.

Arralunnastamissest.

Minna ussun Jesusse Kristusse, Jummala
aino Poia, meie Issanda sisse, kes on sadud
pühha st Waimust, ilmale todud neitsist Mariast,
kannatanud Pontsiusse Pilatusse al, risti lödud,

furnud ja mahhamaetud, alla läinud põrgohauda; kolmandamal päval jälle üllestousnud furnust, ülesläinud taewa, istub Jumala omma keigewäggewama Issa parremal käel, sealt temma tulleb kohut moistma ellawatte ja furnutte peale.

Kolmas öppetus.

Pühhitsemissest.

Minna ussun pühha Waimo sisse, üht pühha ristikogodust, pühhade ossasamist, pattude andeksandmist, lihha üllestousmist ning iggawest ello. Amen.

Kolmas peatük.

Pühhast Issa meie palwest.

Issa meie, kes sa olled taewas, pühhitsetud sago sinno nimmi, tulgo meile sinno riik, sinno tahtminne sündko kui taewas, nenda ka Ma peál, meie iggapäwest leiba anna meile tännapääw, ja anna meile andeks meie wöllad, kui meie andeks anname omma wölglastele ning årra sada meid mitte kiusatusse sisse, waid peästa meid årra fest kurjast; fest sinno pärralt on se riik, ning se wäggi, ning se au iggawest. Amen.

Neljas peatük.

Pühhast ristmissest.

Mis on ristminne?

Ristminne ep olle mitte paljas wessi, waid nisuggune wessi, mis Jumala käskus on seitud, ja Jumala sannaga ühtepandud.

Mis Jummala sanna se on?

Kui meie Issand Jesus Kristus ütleb Matteusse ramato wiimses peatükkis: Minge ja öppetage keik rahwast, ja ristige neid Jummala se Issa, ja se Poia, ja se pühha Waimo nimmel.

Wies peatük.

Pühast Altari Saakramentist.

Mis on Altari Saakrament?

Se on meie Issanda Jesusse Kristusse tössine ihho ja werri leiva ja wina al meile ristirahwale süa ja juu, Kristussest ennesest seätud.

Kus on se kirjotud?

Nenda kirjotawad need pühhad ewangelistid, Matteus, Markus, Lukas ja pühha Paulus: Meie Issand Jesus Kristus sel ösel, mil tedda äranti, wöttis leiba, tānnas, murdis ja andis omma Jüngrittele, ja ütles: Wötke, söge, se on minno ihho, mis teie eest antakse, sedda tehke minno mällestusseks.

Selsammal kombel wöttis temma ka karrika pärast öhto fömaaega, tānnas ja andis omma Jüngrittele, ja ütles: Wötke, joge keik sealt seest, sesinnane karrikas on se uus seadus minno werres, mis teie ja mitme eest ärrawallataksse pattude andeksandmisseks; sedda tehke, ni mitto-kord, kui teie fest jote, minno mällestusseks.

Lapse palwed.

Hommiko palwe.

Minna tännan sind, minno armas taewane Issa, Jesusse Kristusse sinno armsa Poia meie Issanda läbbi, et finna mind minnewal ösel olled armolikkult hoidnud ja kaitsnud keige ihho ning hinge kahjo eest. Minna pallun sind, anna mulle armo, et minna wöiksin ommad pattud süddamest tunda, kahhet seda ja mahhajätta; ning anna mulle andeks keik minno pattud ja eksitussed, misga minna sind ollen wihaustanud; kaitse ja hoia mind sel-sinnatsel päwal armolikkult keige patto, furja ning kahjo eest, et keik minno mötte, sanna, teggo ja ello woiks sinno mele pärast olla. Seist minna annan omma ihho ning hinge, meie üllema wallitseja ja keik muud üllemad, meie wannemad, suggulased, waenlased, keik ristirahwast, ja keik, mis mul on, sinno holeks; sinno pühha Waim wallitsego mind, sinno pühha Ingel olgo minno jures, et furri waenlane ühtegi melewalda minno peäle ei sa, Amen.

Sõma palwe.

Keikide silmad lootwad, Issand, sinno peäle, ning finna annad neile nende roga ommal aial. Sinna teed lahti ommad helded ja rohked käed, ja täidad keik, mis ellab, hea melega.

Au olgo Jummalale Issale, Poiale ja pühha Wainule, Amen.

Sh to palwe.

Minna tännan sind, minno armas taewane Issa, Jesusse Kristusse sinno armsa Poia meie Issanda läbbi, et finna mind minnewal päwal olled armolikkult hoidnud ja kaitsnud keige ihho ja hinge

kahjo eest. Minna pallun sind, anna mulle armo, et minna woiksin ommad pattud süddamest tunda, kahhetseta ja mahhajätta ning anna mulle andeks keik minno pattud ja eksitussed, misga minna sind ollen wihhastanud; kaitse ja hoia mind selsinnatsel ösel armolikult keige patto, kurja ja kahjo eest, et keik minno mötte, fanna, teggo ja ello woiks sinno mele pärast olla. Sest minna annan omnia ihho ja hinge, meie üllema wallitseja ja keik muud üllemad, meie wannemad, fuggulased, waenlased, keik ristirahvast, ja keik, mis mul on, sinno holeks; sinno pühha Waim wallitsego mind; sinno pühha Ingel olgo minno jures, et kurri waenlane ühtegi melewalda minno peale ei sa, Amen!

Paulowisid.

Nüüd saab 49, keige tutwamat kirriko laulowist, wäljatwallitsetud lastele pähbä öppida. Nemmad öppigo agga ühhesteistkümnemast aastast igga aasta 7 lätte, siis on lugemisse aial seitsmeteistkümne aasta sees keik nesse tutwad. Numbrid on wähbema Punseli laulo ramato järrele, mis pool rubla höbbedat maksab, jure pandud. Koolmeister peab neid juhhatama, et naad pärast isse moistwad üleswötta hakkatusse heält ja numbri arvo. Ja Jummala hea Waim saalts neid tassase tee peale, nende hingede ärratamisseks, ja Temma pühha nimme auuks ja kitusseks.

I. 11 aastat.

	M
Mo südda! ärka üles	12
Oh Jesus Kristus! tulle sa,	31
Jesus, tulle minnule,	59
So hing, oh Jesus! tehko mind	37
Ma tullen taewast ülewelt,	38
Nüüd Jummalale auustust	15
Kes Jummalat ni lasseb tehhä,	143

III. 12 aastat.

	M ^z
Mu, kütus olgo iggawest	199
Ön full, kui kardad Jummalat,	30
Jummal, Ma ning taewa Loja,	174
Wötta nüüd Issandat, wäggewat	96
Armas Jesus! awita,	169
Oh! wötkem Jummalat	229
Nüüd hing'wad inaimessed,	117

III. 13 aastat.

Hinge peole, Helde Jesus!	157
Oh armo juur, Mo pat on suur,	108
Jesus, hüa mind ilmast, et ma sind	53
Sull', full' Jehowa! tahhan laulda,	152
Oh pühha laps! kes Sind näab süddames,	72
Nüüd paistab meile kauniste	342
Nüüd on se pääw jo löppenud,	18

IV. 14 aastat.

Eddast, Eddast! Sion! minne	323
Ma tännan sind, Et olled mind,	25
Kül sa helde Jesus tuled,	91
Jummal, wäggew wallitseja,	189
Nüüd pölgan minna röömsaste	241
Issand, omma vihma sees	279
Mo ello Kristus isse, mo kasso surrema	2

V. 15 aastat.

Arka ülles minno südda	290
Tulge, ristiinnimessed	288
Jesus, surma ärrawoitja,	300
Mo armas Jesus, minno rööm!	207
Ma kütten ükspäinist neist werrisist	76
Eks mo kohhus täanno tehha	339
Ülem preester! kes sa tööst	62

VII. 16 aastat.

	M
Ma tahhan jäätta mahha	245
Jesu ristist Tahhan räkida	350
Sa meie lotus, Jesuke!	129
Oh Jummala lapsed! kuis armoga luggu?	307
Minno süddaa, römustelle,	305
Armas Jesus, armastaja!	294
Oh kui önsad on need pühhad	77

VIII. 17 aastat.

So peäle, Issand! lodan ma	123
Jesus minno römustus, maggas	213
Jesus, önnisteggia, On mo lotus, funni	161
Oh Jesus! sinno wallo,	237
Oh leinagem! Ning kaebagem!	99
Oh Jesus! ülem abbimees,	204
So sanna meile kinnita	28a

50. Meil tulleb abbi Jummalaist, 316

Üks laul selle wisi järele.

Parbi ram, Nr. 7 c.

Hvia meid ja önnista omma kalli armoga; sinno palle önnistus olgo meie walgustus.

Anna omma rabho ka iggapääw ja löpmatta, siis wiib pühha Waim meid töest Jesu hõlma iggawest.

Amen, Amen, Amen, Küitke Jesu nimme. Meie Issand oled sa, essimenne, wiimne ka.

Laulowiside nimmed saksa kele.

I. Vom 11ten Jahr.

Wach auf, mein Herz, und singe
Herr Jesu Christ, dich zu uns wend'

Jesu, komm doch selbst zu mir
Die Seele Christi heil'ge mich
Vom Himmel hoch, da komm ich her
Lobt Gott!, ihr Christen, allzugleich
Wer nur den lieben Gott lässt walten.

III. Vom 12ten Jahr.

Allein Gott in der Höh' sei Ehr'
Herr Gott, dich loben alle wir
Gott des Himmels und der Erden
Lobe den Herren, den mächtigen König
Liebster Jesu, wir sind hier
Nun danket alle Gott
Nun ruhen alle Wälder.

III. Vom 13ten Jahr.

Seelenbräutigam
Ach Gott und Herr
Jesu rufe mich
Dir, Dir, Jehovah, will ich singen
Du heiliges Kind
Wie schön leucht' uns der Morgenstern
Nun sich der Tag geendet hat.

IV. Vom 14ten Jahr.

Fahre fort, Zion
Ich dank' dir schon durch deinen Sohn
Liebster Jesu, du wirst kommen
Unser Herrscher, unser König
Was Gott thut, das ist wohlgethan
Straf mich nicht in deinem Born
Christus, der ist mein Leben.

V. Vom 15ten Jahr.

Werde munter, mein Gemüthe
Freu dich sehr, o meine Seele
Jesu, meines Lebens Leben

Mein Herzens Jesu, meine Lust
Ich rühme mich einzig
Sollt' ich meinem Gott nicht singen
Höchster Priester, der du dich.

VII. Vom 16ten Jahr.

Valet will ich dir geben
Ich will's wagen
Du unser auserwähltes Haupt
Ihr Kinder des Höchsten,
Schmücke dich, o liebe Seele
O du Liebe meiner Liebe
O wie selig seid ihr.

VIII. Vom 17ten Jahr.

In dich hab' ich gehoffet
Jesu, meines Herzens Freud
Jesus, meine Zuversicht
O Haupt, voll Blut und Wunden
O Traurigkeit, o Herzeleid
Herr Jesu Christ, du höchstes Gut
Erhalt' uns Herr bei deinem Wort.

50. Ein' feste Burg ist unser Gott.

Trükk i wiggad.

Lehhe	kürges	18	riddas	10	—	noorskaa	assemel,	loe:	noorskab
"	"	25	"	10	—	Karusse	"	"	Karrusse
"	"	31	"	4	—	suddame	"	"	süddame
"	"	44	"	2	—	merre	"	"	merri
"	"	—	"	4	—	Nahwaks	"	"	Nahwas
"	"	45	"	4	—	hobbeſe	"	"	hobboſe

